

Správa o výsledkoch kontroly očkovania v okrese Banská Bystrica k 31. 8. 2022

V okrese B. Bystrica bola v rámci administratívnej kontroly povinného očkovania kontrolovaná zaočkovanosť detí vo všetkých ambulanciách lekárov pre deti a dorast.

Zisťovaná bola zaočkovanosť ročníkov detí, ktoré mali byť vzhľadom na vek v súlade s očkovacím kalendárom k termínu kontroly kompletne očkované alebo preočkované.

Zaočkovanosť u všetkých druhov povinného očkovania v kontrolovaných ročníkoch sa pohybovala na úrovni od 91,0% do 97,0%. Pod hranicu 95% klesla v základnom očkovaní proti osýpkam, rubeole a parotitíde v ročníku narodenia 2020 (91,0%).

1. Vyhodnotenie podľa jednotlivých druhov očkovania

Základné očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym infekciám, poliomyelitíde (tab. č. 1a).

V ročníku narodenia 2020 bolo tromi dávkami kombinovanej vakcíny (DTaP-VHB-HIB-IPV) z celkového počtu 1086 detí zaočkovaných 1038 detí, t. j. 95,6%, čo predstavuje oproti minulému roku pokles o 0,7%. Z toho 574 detí (52,9%) bolo zaočkovaných vakcínou Infanrix Hexa a 464 detí (42,7%) bolo zaočkovaných vakcínou Hexacima. Evidujeme 44 odmietnutí (4,1%) tohto druhu očkovania, čo je o 0,8% viac ako v minulom roku.

Očkovanie proti invazívnym pneumokokovým infekciám (tab. č. 1b).

V ročníku narodenia 2020 bolo tromi dávkami konjugovanej pneumokokovej vakcíny z celkového počtu 1086 detí zaočkovaných 1033 detí, t. j. 95,1%, čo predstavuje oproti minulému roku pokles zaočkovanosti o 1,2%. Z toho 55 detí (5,1%) bolo zaočkovaných vakcínou Synflorix (PCV 10) a 978 detí (90,1%) bolo zaočkovaných vakcínou Prevenar 13 (PCV 13). Pri tomto druhu očkovania evidujeme 49 odmietnutí (4,7%), čo je o 1,3% viac ako v minulom roku.

Preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde (tab. č. 2)

Preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v ročníku narodenia 2015 (preočkovanie v 6. r. života) bolo vykonané na 96,5%, t. j. z celkového počtu 1078 detí bolo preočkovaných 1040 detí, čo predstavuje vzostup zaočkovanosti oproti minulému roku o 1,8%. V tomto ročníku evidujeme 34 odmietnutí očkovania (3,2%), čo je o 1,1% menej ako v minulom roku.

Preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 13.r. života (tab. č. 3)

Preočkovanie detí v 13. r. života v ročníku narodenia 2008 bolo vykonané na 96,2%, čo predstavuje vzostup zaočkovanosti oproti minulému roku o 0,7%. Z celkového počtu 947 detí bolo zaočkovaných 911 detí. V tomto ročníku evidujeme 20 odmietnutí očkovania (2,1%), čo je rovnaký počet ako v minulom roku.

Základné očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde (tab. č. 4)

V ročníku narodenia 2020 bolo očkovanie vykonané na 91,0%, to znamená, že z celkového počtu 1086 detí bolo zaočkovaných 988 detí, čo predstavuje pokles oproti minulému roku o 2,3%. 574 detí, t. j. 52,9% bolo zaočkovaných vakcínou PRIORIX a 414 detí, t. j. 38,1% bolo zaočkovaných

vakcínou M-M-RVAXPRO. V tomto ročníku evidujeme 67 odmietnutí očkovania (6,2%), čo je o 2 % viac ako v minulom roku.

V ročníku narodenia 2019 bolo očkovanie vykonané na 95,0%, to znamená, že z celkového počtu 1072 detí bolo zaočkovaných 1018 detí. 627 detí, t.j. 58,5% bolo zaočkovaných vakcínou PRIORIX a 391 detí, t. j. 36,5% bolo zaočkovaných vakcínou M-M-RVAXPRO. Oproti minulému roku je v tomto ročníku vzostup zaočkovanosti o 1,7%. V tomto ročníku evidujeme 47 odmietnutí očkovania (4,4%).

Preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. r. života (tab. č. 5)

Preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde v ročníku narodenia 2010 bolo vykonané na 96,3%, to znamená, že z celkového počtu 1031 detí bolo zaočkovaných 993 detí, čo predstavuje oproti minulému roku pokles o 0,9%. Vakcínou PRIORIX bolo zaočkovaných 857 detí, t. j. 83,1% a vakcínou M-M-RVAXPRO bolo zaočkovaných 136 detí, t. j. 13,2% detí. Evidujeme 32 odmietnutí očkovania (3,1 %), čo je o 2% viac ako v minulom roku.

V ročníku narodenia 2009 bolo preočkovanie vykonané na 97,0%, z celkového počtu 999 detí bolo zaočkovaných 969 detí. 857 detí, t. j. 85,8% bolo zaočkovaných vakcínou PRIORIX a 112 detí, t. j. 11,2% bolo zaočkovaných vakcínou M-M-RVAXPRO. V tomto ročníku je zaočkovanosť na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Evidujeme 25 odmietnutí očkovania (2,2 %).

Očkovanie študentov zdravotníckych škôl, lekárskeho fakúlt a iných fakúlt zdravotníckeho zamerania vrátane nadstavbových škôl (tab. č. 6)

V tomto období neboli proti vírusovej hepatitíde typu B doočkovaní žiadni študenti, nakoľko už boli očkovaní všetci v rámci základného povinného očkovania.

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek (tab. č. 7)

V ročníku narodenia 2021 bol narodený jeden novorodenec HBsAg pozitívnej matky, ktorý bol očkovaný tromi dávkami vakcíny proti hepatitíde B. HBIG podaný nebol kvôli nedostupnosti. V ročníku narodenia 2022 nebol zatiaľ narodený ani jeden novorodenec HBsAg pozitívnej matky.

Očkovanie pacientov hemodialyzačných oddelení a pacientov v peritoneálnej dialýze proti VHB (tab. č. 8)

Očkovanie proti vírusovej hepatitíde typu B u pacientov zaradených do dialyzačného programu v čase kontroly očkovania bolo indikované u 30 dialyzovaných pacientov, zaočkovaných bolo 19 pacientov (63,3%), u 11 pacientov bolo očkovanie kontraindikované z dôvodu zlého zdravotného stavu.

Očkovanie pacientov v príprave na zaradenie do dialyzačného programu bolo indikované u 56 pacientov, všetci boli očkovaní.

Očkovanie kontaktov HBsAg pozitívnych osôb a kontaktov chorých na VHB (tabuľka č. 9a)

Očkovanie u osôb, ktoré boli v kontakte s chorými na VHB nebolo indikované ani u jednej osoby.

Očkovanie u osôb, ktoré boli v kontakte s nosičmi HBsAg bolo indikované u 2 osôb, obidve osoby boli zatiaľ očkované dvoma dávkami vakcíny.

Očkovanie ďalších osôb (tab. 9b) – v okrese B. Bystrica nemáme zariadenia tohto typu.

Odporúčané očkovanie proti vírusovej hepatitíde A u detí vo veku dvoch rokov žijúcich v miestach s nízkym sociálno-hygienickým štandardom (tab. č. 10)

V tejto skupine evidujeme spolu 7 detí, z toho v ročníku narodenia 2020 evidujeme 4 detí, z nich nebolo zaočkované ani jedno dieťa a v ročníku narodenia 2019 evidujeme 3 deti, z nich nebolo zaočkované ani jedno dieťa. Príčinou neočkovania je nezáujem o očkovanie zo strany rodičov.

Odporúčané očkovanie alebo očkovanie na žiadosť rodičov detí do 15 rokov života (tab. č. 11)

Spolu bolo zaočkovaných 3097 detí, oproti roku 2021 je to viac o 125 detí, t. j. o 4,2%. Najväčší vzostup bol zaznamenaný v očkovaní proti ovčím kiahňam, HPV infekcii a kliešťovej encefalitíde. Odporúčané očkovanie je nasledovné:

Kliešťová encefalitída – 749 detí

Chrípka – 14 detí do 3 rokov života, 274 detí od 3 rokov života

Vírusová hepatitída typu A – 126 detí

Meningokoková meningitída – 207 detí

Infekcie vyvolané *S. pneumoniae* – 0 detí

Rotavírusové infekcie – 680 detí

HPV infekcia – 570 detí

Ovčie kiahne – 156 detí

Tuberkulóza – 2 deti

COVID-19 – 319 detí

Očkovanie proti chrípke a proti invazívnym pneumokokovým infekciám u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb (tab. č. 12)

Proti chrípke bolo v týchto zariadeniach zaočkovaných 465 osôb, z celkového počtu 757 osôb, t. j. 61,4%, čo predstavuje oproti minulému roku vzostup o 7,7%. Proti invazívnym pneumokokovým infekciám bolo očkovaných 14 osôb t. j. 1,8%, čo je oproti minulému roku pokles o 4,8%. Proti ochoreniu COVID-19 bolo zaočkovaných 539 osôb, t. j. 71,2% z celkového počtu indikovaných osôb, čo je o 5,8% menej ako v minulom roku.

1.1. Príčiny nízkej zaočkovanosti v rámci povinného očkovania na úrovni nižšej ako 95%

Nižšia zaočkovanosť ako 95% v okrese B. Bystrica bola zaznamenaná u detí v ročníku narodenia 2020 (91,0%) - základné očkovanie proti rubeole, osýpkam a parotitíde. Príčinou nižšej zaočkovanosti bolo odmietanie tohto druhu očkovania zo strany rodičov, odklad očkovania a opakované nedostavenie sa na očkovanie.

1.2. Celkový počet pediatrických obvodov v okrese B. Bystrica

V okrese B. Bystrica je 22 pediatrických obvodov. **Zaočkovanosť nižšia ako 90%** bola zistená v 9 obvodoch.

1.3. Nedostatky v evidencii a vo výkone očkovania

Závažné nedostatky vo vedení dokumentácie o očkovaní neboli zistené. Údaje o očkovaní sú evidované v zdravotnej dokumentácii dieťaťa a v osobitných záznamoch o očkovaní. Počítače využívajú pediatri na registráciu očkovačieho výkonu pre zdravotné poisťovne, programy pre kontrolu očkovania nepoužívajú.

1.4. Príčiny neočkovania novorodencov HBsAg pozit matiek

V sledovanom období bol narodený jeden novorodenec HBsAg pozit. matky, ktorý bol zaočkovaný 3 dávkami vakcíny proti hepatitíde B. HBIG podaný nebol, kvôli jeho nedostupnosti.

1.5 . Mimoriadne očkovanie

V okrese B. Bystrica nebolo vykonávané mimoriadne očkovanie.

1.6. Počet detí prijatých z azylových zariadení

Utečenecké tábory v okrese B. Bystrica nie sú zriadené.

1.7. Uplatňovanie kontraindikácií v rámci povinného pravidelného očkovania

Celkom bolo zistených 26 kontraindikácií, čo predstavuje o 22,9 % menej kontraindikácií ako v minulom roku. 23 kontraindikácií bolo dočasných a 3 boli trvalé.

Kontraindikácie pri základ. očkovaní proti DTP- VHB- HIB-IPV, PCV

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
DMO	1	1	2
Westov syndróm	1	-	1
Spolu	2	1	3

Kontraindikácie pri preočkovaní proti DTP-IPV (preočkovanie v 6. r. života)

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
DMO	-	1	1
Recidivujúce infekty HCD	2	-	2
Spolu	2	1	3

Kontraindikácie pri preočkovaní proti DTP-IPV (preočkovanie v 13.r. života)

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
-----------------	---------	--------	-------

Recidivujúce infekty HCD	2	-	2
Nefrotický syndróm	1	-	1
DMO	2	-	2
Akútna lymf. leukémia	1	-	1
Alopécia	1	-	1
Spolu	7	-	7

Kontraindikácie pri očkovaní proti morbillám, rubeole, parotitíde – základ. očkovanie

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
DMO	1	1	2
Stav po operácii srdca	2	-	2
Recid. infekty HCD	2	-	2
Westov syndróm	1	-	1
Spolu	6	1	7

Kontraindikácie pri preočkovaní proti morbillám, rubeole, parotitíde

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
DMO	2	-	2
Autizmus	1	-	1
Burkytov syndróm	1	-	1
Opakované infekty DC	2	-	2
Spolu	6	-	6

Počet detí s iným dôvodom neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9. 2021 do 31.8. 2022

Okres	Odmietnutie očkovania	Pobyt v zahraničí	Nedostavenie sa na očkovanie	Odklad očkovania	Spolu
B. Bystrica	318	15	12	23	368

1.8. Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami k 31. 8. 2022

K 31.8. 2021 bolo zistených 34 dočasných kontraindikácií, 9 detí bolo doočkovaných, 25 detí nebolo doočkovaných, v 19 prípadoch z dôvodu pretrvávania kontraindikácií a v 6 prípadoch z dôvodu odkladu očkovania.

Dočasné kontraindikácie zistené od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021

Okres	Celkový počet	z toho počet doočkovaných detí k 31. 8. 2022	
		abs.	%
B. Bystrica	34	9	23,5

1.9. Nežiadúce reakcie po očkovaní

V sledovanom období neboli hlásené žiadne nežiadúce reakcie.

1.10. Nedostatky vo výkone očkovania

Nedostatky vo výkone očkovania sa týkali naďalej v odmietaní očkovania zo strany rodičov detí. S odmietnutím očkovania zo strany rodičov sme sa stretli vo všetkých pediatrických obvodoch. Niektorí rodičia nerešpektujú opakované výzvy pediatrov, pričom odmietanie povinného očkovania nepotvrdili. Argumenty o prospešnosti a význame očkovania rodičia odmietajú akceptovať a svoje dieťa zaočkovať nedajú.

1.11. Návrhy na riešenie problémov a opatrenia na odstránenie nedostatkov pri zabezpečovaní výkonu očkovania

Nutná zmena legislatívy, problémy pri odmietnutí očkovania. Odmietnutie očkovania musí byť riešené zmenou legislatívy. Rodičia, ktorí odmietnu očkovanie svojho dieťaťa sú oboznámení s možnými sankciami v zmysle t. č. platnej legislatívy a sú ochotní ich akceptovať, čím sa problém nevyrieši.

Lekári boli opakovane upozornení na povinnosť písomného hlásenia odmietnutia očkovania rodičmi, nakoľko niektorí túto povinnosť ignorujú a odmietnutie očkovania u niektorých detí zistíme až počas kontroly očkovania na ambulancii.

2. Odmietnutie povinných očkovaní podľa druhu očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022

Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2021 do 31. 8. 2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTaP-VHB-HIB-POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky, mumps, rubeola	DTaP-IPV v 6. r. života	osýpky, mumps, rubeola, v 11.r. života	DTaP-POLIO v 13. r. života
B. Bystrica	0	0	6	2	4	1

Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2021 do 31.8.2022 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2021 do 31.8.2022	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2022
B. Bystrica	39	372

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami u očkujúcich lekárov v zdravotníckych zariadeniach ambulantnej zdravotnej starostlivosti

Kontrola chladového reťazca v pediatrických obvodoch

Okres	Celkový počet pediatrických obvodov	Počet kontrolovaných obvodov				
		Spolu	z toho počet ambulancií			
			So samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín, bez výparníka vybavených chladničkovými teplomermi	S písomnou evidenciou teploty v chladničke		
B. Bystrica	22	22	22	iba v pracovných dňoch	nepretržite	0

Vo všetkých pediatrických obvodoch majú chladničky bez výparníka. Chladničky sú vo všetkých obvodoch vybavené teplomermi, teplotu v chladničkách kontrolujú a evidujú iba v pracovných dňoch.

4. Zistené nedostatky v súvislosti s dostupnosťou vakcín pre očkujúcich lekárov, spôsobom výdaja vakcín a transportom vakcín z lekárne do pediatrickej ambulancie

Na pediatrických obvodoch nemajú väčšie zásoby očkovacích látok, nakoľko pri väčšine pediatrických obvodov sa v blízkosti nachádzajú lekárne, v ktorých zdravotná sestra preberie očkovaciu látku. Potrebné očkovacie látky sa preberajú len v množstve pre pozvaných očkovaných.

V sledovanom období sa lekári sťažovali na problémy s dostupnosťou vakcín v lekárňach, jednalo sa najmä o vakcíny Boostrix Polio, Rotarix a Infanrix Polio, čo im sťažovalo dodržanie termínov očkovania u detí.

Záver

V okrese B. Bystrica je celkom 22 pediatrických obvodov. Zaočkovanosť detí v kontrolovanom období sa pohybovala na úrovni od 91,0% do 97,0%, čo predstavuje mierny pokles zaočkovanosti oproti minulému roku.

Pod hranicu 95% klesla zaočkovanosť v základnom očkovaní proti osýpkam, rubeole a parotitíde v ročníku narodenia 2020 (91,0%).

Zaočkovanosť nižšia ako 90% bola zistená v 9 obvodoch. Príčinou nižšej zaočkovanosti v týchto obvodoch bolo najmä odmietanie očkovania zo strany rodičov, odklad očkovania a opakované nedostavenie sa na očkovanie.

V základnom očkovaní proti diftérii, tetanu, pertussis, vírusovej hepatitíde typu B hemofilovým invazívnym infekciám, poliomyelitíde v ročníku narodenia 2020 zaznamenávame oproti minulému roku pokles o 0,7%, v očkovaní proti pneumokokovým invazívnym infekciám v tom istom ročníku zaznamenávame pokles o 1,2%.

V základnom očkovaní proti morbillám, rubeole a parotitíde v ročníku narodenia 2020 zaznamenávame oproti minulému roku pokles o 2,3%.

V preočkovaní proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 6. roku života v ročníku narodenia 2015 zaznamenávame vzostup oproti minulému roku o 1,8%, v preočkovaní proti týmto ochoreniam v 13. r. života v ročníku narodenia 2008 zaznamenávame oproti minulému roku vzostup o 0,7%.

V preočkovaní proti morbillám, rubeole a parotitíde v 11. roku života zaznamenávame oproti minulému roku vzostup o 0,9%.

V rámci odporúčaného očkovania alebo očkovania na žiadosť rodičov u detí do 15 rokov života bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný vzostup o 4,2%.

V sledovanom období nebola hlásená žiadna nežiadúca reakcia po očkovaní.

Kontrola chladového reťazca pri uchovávaní vakcín bola vykonaná vo všetkých pediatrických ambulanciách. Vo všetkých pediatrických obvodoch majú chladničky bez výparníka vybavené teplermi, teplotu v chladničkách kontrolujú a evidujú iba v pracovných dňoch.

V celkovej zaočkovanosti proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb zaznamenávame oproti minulému roku vzostup o 7,7%, v očkovaní proti invazívnym pneumokokovým infekciám bol zaznamenaný pokles o 4,8%. Proti ochoreniu COVID-19 bolo v zariadeniach sociálnych služieb zaočkovaných 71,2% klientov z celkového počtu indikovaných osôb, čo je o 5,8% menej ako v minulom roku.

Počas kontroly očkovania k 31. 8. 2022 bolo zaznamenaných 26 kontraindikácií voči povinnému očkovaniu, čo je o 22,9 % menej ako v roku 2021.

Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami zistenými v období od 1.9. 2020 do 31.8. 2021 bolo uskutočnené v 9 prípadoch, t. j. z celkového počtu 34 dočasných kontraindikácií bolo doočkovaných len 9 detí (26,4%,) u 19 detí kontraindikácie stále pretrvávajú, v 6 prípadoch rodičia očkovanie odkladajú na neskôr.

Vo všetkých pediatrických obvodoch sme sa stretli s odmietaním očkovania zo strany rodičov.

Od 1.9.2021 do 31.8. 2022 evidujeme v kontrolovaných ročníkoch narodenia 318 odmietnutí očkovania, z toho 44 kompletných. V ročníkoch, ktoré tohto roku nepodliehajú kontrole očkovania bolo nahlásených 39 kompletných odmietnutí očkovania, kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím očkovania k 31.8.2022 – 372 detí.

V období od 1.9. 2021 do 31.8.2022 evidujeme v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania aj čiastočné odmietnutia očkovania u 13 detí, týkajú sa hlavne základného očkovania proti morbillám, rubeole a parotitíde a preočkovania proti jednotlivým ochoreniam.

Argumenty o prospešnosti a význame očkovania rodičia odmietajú akceptovať a svoje dieťa zaočkovať nedajú. Odmietnutie očkovania musí byť riešené zmenou legislatívy. Rodičia, ktorí

Administratívna kontrola očkovania k 31.08.2022 (Prehľad)
okres: Banská Bystrica

odmietnu očkovanie svojho dieťaťa sú oboznámení s možnými sankciami v zmysle t. č. platnej legislatívy a sú ochotní ich akceptovať, čím sa problém nevyrieši.